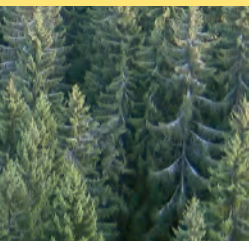

Svet lesa a stromov

200 otázok
a odpovedí
zo sveta lesa
a stromov

Lesnícke dni

Motto:

*...Stromy merajú čas
v ich letokruhoch sú ukryté veky,
minúty i okamihy.
Trpezlivo a neochvejne stoja,
v ich korunách tíško ševelí vietor
vtáci si hudú svoje piesne,
aj keď zraniteľné, predsa odolávajú
rozmarom prírody,
sú tu a my s nimi,
a tak ako my,
ani ony nerastú do neba.
Je v nich niečo neuveriteľne pozemské
a predsa nám pomáhajú žiť a snívať.*

V. Dudíková

Nijaká časť tejto publikácie nesmie byť reprodukováná, bez predchádzajúceho súhlasu autorov.

1. ČO JE TO STROM?

Je to rastlina so zdrevnatenou stonkou. Stromy vytvárajú kmeň a korunu a môžu dorastať do značných výšok.

2. ČO JE TO KER?

Je to rastlina so zdrevnatenými stonkami. Stonky sa rozvetvujú hneď od zeme, nevytvárajú kmeň.

3. ČO JE TO POLOKER?

Rastlina so stonkami v dolnej časti zdrevnatenými, v hornej časti bylinnými. Bylinné časti každý rok odumierajú.

4. ČO JE TO KMEŇ?

Zdrevnatená stonka stromu. Môže byť priamy, dvojitý alebo viackmenný. Nesie korunu. Jeho úlohou je rozvádzanie živín

5. ČO JE KORUNA?

Premenlivá časť stromu. Kostru koruny tvoria vetvy. Koruna môže byť štíhla, kužeľovitá, valcovitá, guľovitá, vajcovitá, previsnutá, nepravidelná a pod.

6. ČO JE HABITUS?

Celkový tvar kmeňa a koruny, charakteristický pre určitý druh dreviny. Je podmienený geneticky alebo podmienkami prostredia.

7. KTORÉ ZNAKY CHARAKTERIZUJÚ STROM?

Schopnosť tvorby dreva, vysokého rastu, dlhovekosť.

8. ČO STROM POTREBUJE K ŽIVOTU?

Svetlo, vodu, živiny, životný priestor.

9. Z ČOHO SA SKLADÁ STROM?

Koreň, kmeň, koruna.

10. ČO JE TO PÚČIK?

Rastový vrchol so zárodkami výhonkov, listov, kvetov.

11. AKÉ MÔŽE BYŤ POSTAVENIE PÚČIKOV?

Protistojné, šikmo protistojné, striedavé špirálovité, striedavé dvojradové.

12. ČO JE TO LETORAST, VÝHONOK?

Jednoročné vetvičky stromov.

13. ČO JE MAKROBLAST?

Sú to jednoročné dlhé vetvičky stromov.

14. ČO SÚ BRACHYBLASTY?

Sú to skrátene, hrboľaté výhonky, ktoré nesú zväzочки listov alebo plody. Vytvárajú sa spravidla len u niektorých stromov od druhého roku.

15. ČO SÚ TO LISTY?

Sú to asimilačné orgány drevín, v ktorých prebieha fotosyntéza. List sa skladá zo stopky, a čepele.

16. ČO JE TO HETEROFÝLIA LISTOV?

Je to rôznolistosť. Na tom istom strome sa môžu vyskytovať listy rôzneho tvaru (moruša)

17. ČO JE TO KVET?

Sú to reprodukčné orgány rastlín. Kvety sa skladajú z kvetných obalov (koruna, kalich) a rozmnožovacích častí (tyčinky, piestiky)

18. ČO JE TO PLOD?

Plody vznikajú z opelených a oplodnených kvetov a slúžia na rozmnožovanie drevín. Plody rozdeľujeme na pravé, nepravé a semenné plody.

19. KTORÉ PLODY SÚ PRAVÉ?

Pravé plody delíme

na suché – nepukavé: nažka, oriešok

suché – pukavé: struk, mechúrik, tobolka, šešula

suché rozpadavé: dvojnažka, pastuk, pašešula

dužinaté: bobuľa, kôstkovica, malvica

20. KTORÉ PLODY SÚ NEPRAVÉ?

Sú to:

plodstvá (vznikajú z jediného kvetu): šípka, malina

súplodia (vznikajú zo súkvetí): moruša, figa

21. ČO SÚ SEMENNÉ PLODY?

Sú to šiškovitá bobuľa, semenná bobuľa, semenná kôstkovica, šiška.

22. ČO JE TO KOREŇ?

Koreň je časť rastliny väčšinou skrytá v pôde, ktorá slúži na upevnenie rastliny pôde, čerpanie živín a zásobáreň asimilačných látok. Rozlišuje sa koreň hlavný a bočné korene, koreňové vlásky.

Tieto spolu tvoria koreňovú sústavu (koreňový systém).

23. ČO JE BORKA?

Borka sa nachádza na povrchu kmeňa stromu a chráni ho pred poškodením. Vzniká z odumretých buniek pôvodnej kôry v dôsledku druhotného hrubnutia kmeňa a činnosti pletiva felogén. Vo všeobecnosti sa týmto slovom označuje aj kôra stromu.

24. ČO JE SOLITÉR?

Strom, ktorý rastie osamote.

25. ČO JE TO ALEJA?

Dlhý rad stromov, ktorý lemuje cestičky v parkoch, alebo prístupové cesty napr. ku kaštielom. Aleje môžu byť vysadené z rôznych druhov drevín, najčastejšie sú to lipy alebo pagaštany konské.

26. ČO JE ARBORÉTUM?

Z latinského slova arbor = strom. Je to vlastne zbierka rôznych druhov drevín pochádzajúcich z rôznych oblastí zeme, vysadená na jednej ohraničenej ploche.

27. ČO JE DENDRÁRIUM?

To isté čo arborétum. Slovo dendron znamená v gréčtine strom. Arbor znamená tiež strom ale v latinčine.

28. ČO JE TO BONSAJ?

Je to trpasličí strom umelo vypestovaný v miske, zvláštnymi technikami (tvarovanie drôtom, strihanie konárov a koreňov, nedostatok živín). Medzi prvých pestovateľov patrili Číňania a neskôr Japonci.

29. ČO JE TO VETROLAM?

Spoločenstvo - skupina stromov, vysadená najčastejšie v pásoch, ktorého úlohou je stlmenie, alebo zastavenie silného vetra. Vetrolamy väčšinou chránia obyvateľstvo miest pred silnými a studenými vetrami.

30. ČO SÚ TO LETOKRUHY?

Je to na pni kresba tmavých a svetlých pruhov, ktoré sa pravidelne striedajú. Svetlý kruh je jarne drevo (je svetlé preto, lebo je tvorené veľkými priesvitnými bunkami, ktorými sa rozvádza voda), tmavý kruh je letné drevo (tvoria ho hrubostenné tmavé bunky – vtedy strom prestáva rásť). Za jeden rok (vegetačné obdobie) prirastie strom o jeden svetlý a jeden tmavý kruh. Pomocou letokruhov je možné určiť vek stromu.

31. ČO JE TO DUBIENKA?

Hálka hrčiarky dubovej, ktorá kladie vajíčka na listy dubov. Duby sa na napadnutom mieste bránia, vytvárajú veľké množstvo buniek a tak sa snažia oddeliť napadnuté miesto od zdravého. Okolo vajíčka sa vytvorí hrčka – akoby guľka - v ktorej sa vyvíja larva. Táto vyžiera bunkové pletivo okolo nej. Na jeseň hrčka odpadne spolu s listom. V minulosti sa z rozdrvených hálok dubienok

namáčaných vo vode (približne 5 dní) zmiešaných so železnými pilinami a precedených vyrábal atrament.

32. KÔRA KTORÉHO STROMU NAJĽAHŠIE HORÍ?

Z brezy previsnutej.

33. ČO JE TO ŽIVICA?

Je to vytečená miazga ihličnatých stromov stuhnutá na vzduchu.

34. ČO SA ZO ŽIVICE VYRÁBA?

Zohrievaním sa vyrába tekutá látka terpentín a pevná látka – kolofónia. Terpentín je súčasťou lakov a farieb, v lekárstve sa používa do mastí pri liečení kožných chorôb a reumatizmu. Pretože dobre dezinfikuje vzduch v miestnosti (pri okysličovaní vzniká ozón) používa sa aj pri inhalovaní a liečení hnisavých procesov. Kolofónia sa používa pri výrobe sláčikových hudobných nástrojov. Živica sa používala aj pri balzamovaní.

35. ČO JE JANTÁR?

Stuhnuté kúsky živice, ktoré sa z dávnych ihličnanov dostali do pôdy a skameneli – premenili sa na jantár. Nazýva sa aj slnečný kameň, alebo skamenené slzy borovice. V priehľadných kúskoch jantáru môžeme nájsť zbytky rastlín a rôzny hmyz, ktorý žil na našej Zemi pred miliónmi rokov.

36. ČO JE TO MIAZGA?

Sú to tekutiny prúdiace v kmeni a vetvách stromu. Ich úlohou je rozvod živín v organizme stromu. V drevnej časti je to prúdenie vody a v nej rozpustených neústrojných látok cievami a cievicami z koreňov do ostatných častí rastliny. V lykovej časti prúdi miazga sitkovicami – tu ide o transport cukrov a ďalších ústrojných látok z listov do všetkých nadzemných a podzemných častí stromu.

37. Z MIAZGY KTORÉHO STROMU JE MOŽNÉ ZÍSKAŤ CUKOR?

Z javora mliečneho a horského. Miazga týchto stromov obsahuje asi 1,1 – 3,5 % cukru. Takto získaný cukor obsahuje aj voňavý a chutný vanilín – takže má veľmi príjemnú chuť a arómu. Miazga obsahuje aj veľa vitamínov, preto sa v minulosti používala ako prostriedok proti skorbutu. Z jedného väčšieho stromu je možné za rok získať 21 litrov šťavy. U nás sa takto získaval cukor od r. 1811 na vtedajšom školskom polesí, kde hlavným garantom pre tieto pokusy bol profesor H. D. Wilckens prvý profesor lesníctva na Baníckej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici, ktorý okrem iného zostavil aj prvý taxačný elaborát hospodárskej úpravy lesov v Banskej Štiavnici.

38. AKÚ KOREŇOVÚ SÚSTAVU MÔŽU MAŤ STROMY?

Kolovitú, srdcovitú, pvrchovú.

39. KTORÝ STROM SA POVAŽUJE ZA NAJVYŠŠÍ NA SVETE?

1. Duglaska tisolistá (128m), 2. sekvoja vždyzelená (112m), 3. eukalyptus kráľovský (106m), 4. sekvojovec mamutí (89m)

40. KTORÝ STROM SA POVAŽUJE ZA NAJHMOTNATEJŠÍ NA SVETE?

Sekvojovec mamutí (najvyšší strom rastie v národnom parku Sequoia v Kalifornii s menom Generál Sherman. Má výšku 83,8 m, vek sa odhaduje na 2500 rokov. Obvod jeho kmeňa vo výške 1,5m nad zemou je 34,9 m = asi 17.000 m³ hmoty.

41. KTORÝ STROM JE NAJDLHŠIE ŽIJÚCI – NAJSTARŠÍ NA SVETE?

Pravdepodobne borovica ostitá. Jej vek sa odhaduje na viac ako 4840 rokov. Rastie v Bielych vrchoch v Kalifornii v USA.

42. KTORÝ JE NAJHRUBŠÍ LISTNATÝ STROM?

Je to baobab dlaňovitý. Kmeň môže mať priemer až 12m. Baobaby rastu väčšinou v tropickej Afrike. Vnútro kmeňa môže byť duté.

43. KTORÉ STROMY RASTÚCE U NÁS MAJÚ MÄKKÉ DREVO?

Jedľa biela, smrek obyčajný, borovica lesná, vrbá biela, topoľ osikový, topoľ biely, topoľ čierny.

44. KTORÉ STROMY RASTÚCE U NÁS MAJÚ TVRDÉ DREVO?

Tis obyčajný, dub zimný, dub letný, buk lesný, javor mliečny, hrab obyčajný, brest horský, brest hrabolistý.

45. KTORÝ STROM MÁ VEĽMI PRUŽNÉ DREVO S DLHÝMI VLÁKNAMI?

Jaseň štíhly.

46. KTORÝ STROM RASTÚCI U NÁS JE NAJROZŠÍRENEJŠÍ?

Smrek obyčajný. Vyskytuje sa približne od 800m n. m. (500) až do 2000m n.m. Od 1200m nad morom vytvára prirodzené porasty, ktoré ako prstenec lemujú jednotlivé pohoria a vytvárajú hornú hranicu lesa.

47. KTORÉ STROMY SÚ U NÁS CHRÁNENÉ?

Tis obyčajný, borovica limbová.

48. KTORÉ NAŠE STROMY SÚ JEDOVATÉ?

Tis obyčajný, lykovec jedovatý. Veľmi jedovatý je aj agát biely (okrem kvetov) ale tento druh u nás nie je pôvodný.

49. KTORÝ IHLIČNATÝ STROM MÁ ANTIBAKTERIÁLNE ÚČINKY?

Borovica lesná. Čerstvé ihličie obsahuje veľa živice a éterický olej. V borovicových lesoch je vzduch skoro

sterilný. Meter kubický vzduchu v tomto lese obsahuje asi 200 – 300 baktérií, vzduch v meste vyše 30 000.

50. KTORÝ IHLIČNATÝ STROM JE NAJSKROMNEJŠÍ NA PODMIENKY PROSTREDIA?

Borievka obyčajná, Borovica lesná.

51. KTORÝ IHLIČNATÝ STROM U NÁS RASTIE V NAJVYŠŠÍCH NADMORSKÝCH VÝŠKACH?

Borovica horská – kosodrevina, borovica limbová – limba.

52. KTORÝ LISTNATÝ STROM MÁ FYTONCÍDNE A ANTIBAKTERIÁLNE ÚČINKY?

Čremcha obyčajná.

53. KTORÉMU IHLIČNATÉMU STROMU NA ZIMU OPADÁVA IHLIČIE?

Smrekovcu opadavému.

54. KTORÝ IHLIČNATÝ STROM MÁ NAJPLYTŠIU KOREŇOVÚ SÚSTAVU A MÔŽE TRPIEŤ VÝVRATMI?

Smrek obyčajný.

55. KTORÉ IHLIČNANY MAJÚ KOLOVITÝ KOREŇ?

Borovica lesná, jedľa biela.

56. KTORÉ IHLIČNANY MAJÚ SRDCOVITÚ KOREŇOVÚ SÚSTAVU?

Tis obyčajný, duglaska tisolistá. U smrekovca opadavého sa najprv vytvára kolovitý koreň, ktorý sa neskôr bohato rozkonáruje, tvorí hrubé bočné korene, tieto zasahujú ďaleko do pôdy, kde sa bohato rozkonárujú na všetky strany a takto sa vytvára mohutný srdcovitý koreňový systém.

57. KTORÉ STROMY MÔŽU DORÁŠŤ DO VÝŠKY AŽ 60 M?

Smrek obyčajný, jedľa biela.

58. KTORÝ IHLIČNATÝ STROM JE DVOJDOMÝ?

Tis obyčajný.

59. KTORÉMU IHLIČNATÉMU STROMU RASTÚ IHlice NA MAKROBLASTOCH JEDNOTLIVO A NA BRACHYBLASTOCH VO ZVÄZOČKOCH?

Smrekovec opadavý.

60. U KTORÝCH IHLIČNATÝCH STROM NEVYRASTAJÚ KONÁRE V PRAVIDELNÝCH PRASLENOCH?

Tis obyčajný, smrekovec opadavý.

61. KTORÝ IHLIČNATÝ STROM MÔŽE RÁŠŤ AJ AKO STROM AJ AKO KER?

Borovica horská – kosodrevina. Stromovitá forma môže dorásť až 20m výšky. Ďalšie formy sú kríkovitá a nízka poliehavá.

62. DO AKÝCH STROMOV NAJČASTEJŠIE UDIERA BLESK?

Do stromov, ktoré majú hrubú borku, rozpukanú vo zvislých pruhoch. Je to preto, lebo pri daždi na strome s hladkou borkou voda po nej steká – kmeň stromu je zmáčaný rovnomerne – elektrický výboj po nej môže ľahko prejsť do zeme. Ale na rozbrázdenej kôre sa voda môže dostať do vnútra kôry, kmeň sa zmáča nerovnomerne a nevytvára dráhu pre blesk – ten sa zastavuje na strome.

63. KOĽKO ROKOV DOZRIEVAJÚ ŠIŠKY U BOROVIČ?

Dva až tri roky.

64. KTORÝ STROM NAZÝVAME AJ „MATKA LESA“?

Buk lesný. V bukovom lese je dobrý kolobeh živín, jeho opad má priaznivý vplyv na pôdu a z tohto dôvodu tu žije viac ako 4000 druhov rastlín a viac ako 6800 druhov živočíchov, čo predstavuje približne 1/6 z celkového počtu stredoeurópskych druhov.

65. KTORÝ STROM JE V HISTÓRII EURÓPY NAJUCTIEVANEJŠÍ?

Dub. Je to strom, ktorý symbolizuje silu dlhovekosť. Rimania ho zasvätili najvyššiemu bohu Jupiterovi, Gréci zase Apolónovi, Židia Jahvemu. Slovania Perúnovi. V minulosti sa na námestiach vysádzali duby, pod ktorými sa riešili súdne spory a podobne. Duby sa vysádzali aj na počesť historických udalostí.

66. KTORÉ STROMY SA U NÁS DOŽÍVAJÚ NAJVYŠŠIEHO VEKU?

Lipa veľkolistá, Tis obyčajný (okolo 1000 rokov).

67. KTORÝ STROM JE NAŠÍM NÁRODNÝM STROMOM?

Lipa malolistá.

68. KTORÉ STROMY SÚ MEDONOSNÉ?

Víba rakytová – rakyta, víba biela, lipa malolistá, lipa veľkolistá, agát biely, javor mliečny, javor horský, javor poľný, jarabina vtáčia.

69. PLODY KTORÉHO STROMU NAZÝVAME „CITRÓN SEVERU“

Sú to plody jarabiny vtácej – jej sladkoplodej odrody. Majú vysoký obsah vitamínu C.

70. PLODY KTORÝCH LESNÝCH KROV OZNAČUJEME AKO „LESNÉ OVOCIE“?

Plody ostružiny malinovej (maliny) ostružiny černicovej (černice), jahody lesnej, ruže šípovej (šípky), brusnice

čučoriedkovej (čučoriedky), brusnice pravej (brusnice).

71. PLODY KTORÉHO STROMU OBSAHUJÚ PODOBNÉ MNOŽSTVO CUKRU AKO PLODY HROZNA?

Borievky obyčajnej. Plody borievky obsahujú 40% suchej váhy fruktózy - najsladšieho cukru. Z jednej tony borievok sa dá získať okolo 30 kg sirupu so 60% obsahom cukru. Pre veľkú cukornatosť sa plody borievky využívajú na výrobu likérov a alkoholu.

72. KTORÉ RASTLINY RASTÚCE NA STROMOCH SÚ POLOPARAZITY?

Imelo biele a imelovec európsky

73. AKO ROZOZNÁME IMELO BIELE OD IMELOVCA EURÓPSKEHO?

Imelo biele je kríček, ktorý môže dorásť v priemere do 40cm výšky a 1m šírky. Je vždy zelený. Listy sú proti stojné, kožovité s rovnobežnou žilnatinou. Každý rok vyrastie jedna vidlica – takto môžeme určiť vek kra. Plody sú biele lepkavé bobule, ktoré rozširujú drozdovité vtáky. Pretože je veľmi dekoratívne, viaže sa do kytíc. Imelo je symbolom šťastia a lásky na Vianoce. Imelo sa vyskytuje na viacerých druhoch stromov, najmä na jedli, jablониach a topoľoch. Nebolo zistené na buku a breste. V minulosti sa z bobúľ varil lep na muchy a vtáky.

Imelovec európsky je menší opadavý kríček. Listy sú proti stojné opadavé, plody sú žlté bobule na rozdiel od imela bieleho vyrastajú v strapcovitých súplodiach. Vyskytuje sa v teplejších oblastiach hlavne na duboch.

74. PEĽ KTORÝCH STROMOV MÔŽE VYVOLAŤ NAJČASTEJŠIE ALERGICKÉ REAKCIE?

Lieska obyčajná, topoľ osikový – osika, topoľ čierny, breza previsnutá.

75. ČO JE TO SOSNA?

Borovica lesná – sosna. Nenáročná na vlahu a obsah živín

v pôde. Náročná na svetlo. Priekopnícka drevina. Dokáže sa zmladzovať aj po požiaroch a kalamiách.

76. ČO JE KOSODREVINA?

Borovica horská – kosodrevinová. U nás rastie vo vysokohorských polohách nad hornou hranicou lesa. Znáša extrémne výkyvy teplôt – rastie v polohách s priemernou ročnou teplotou okolo 0 stupňov C. Vyžaduje menej tepla ako limba. Stačí jej vegetačné obdobie o dĺžke 2 – 3 mesiace. Je svetlomilná, náročná na dostatok vlhky, nenáročná na živiny. Neznáša mrazivé, vysušajúce vetry - rastie tam kde ju pred nimi môže ochrániť snehová pokrývka.

77. ČO JE LIMBA?

Borovica limbová. U nás rastie v najvyšších nadmorských výškach. Je odolná voči chladu, búrkam vetru, fujaviciam, námraze. Rastie aj v polohách, kde sa priemerná ročná teplota blíži k 0 stupňov Celzia. Stačí jej dĺžka vegetačného obdobia len 2,5 mesiaca. Je náročná na svetlo a pôdnu a vzdušnú vlhkosť.

78. ČO JE TO MUKYŇA?

Jarabina mukyňová – mukyňa. Nižší strom alebo len ker. Dorastá do výška 12 – 20m. Znáša vysoké teploty ale odoláva aj mrazom. Je svetlomilná. U nás rastie väčšinou v teplých polohách, suchých a výslnných stráňach, prevažne na karbonátoch. Je odolná voči suchu. Vystupuje do vyšších nadmorských výšok ako brekyňa (1300m n. m.). Je okrasná svojimi na rube bielo plstnatými listami a na jeseň červenými plodmi.

79. ČO JE TO BREKYŇA?

Jarabina brekyňová – brekyňa. Dorastá do výšky 20 – 25m. Je to drevina teplejších oblastí. Je náročná na teplo, ale odoláva aj nižším teplotám. Prispôsobuje sa rozličným podmienkam vlhkosti. Nerastie však na zamokrených pôdach a pôdach s prebytkom vlhkosti. Je to drevina pahorkatín a nižších horských polôh, vystupuje približne do 800 – 1000m n.m. Je zaujímavá svojimi laločnatými listami.

80. ČO JE TO LINDA?

Topoľ biely –linda. Starí Gréci tento strom zasvätili hrdinovi Heraklovi.

81. ČO JE OSKORUŠA?

Jarabina oskorušová. Jej plody sú menšie malvičky jabĺčkovitého až hruškovitého tvaru, sú jedlé a využívajú sa v potravinárstve a ako liečivo pri zažívacích chorobách.

82. ČO JE TO OSIKA?

Topoľ osikový - osika

83. PREČO SA LISTY OSIKY NEUSTÁLE POHYBUJÚ?

Listy osiky majú dlhé stopky, ktoré sú zo strán sploštené, tým nastavujú vetru väčšiu plochu, než oválne stopky listov iných drevín. Toto spôsobuje, že listy osiky sa pohybujú i pri najmenšom vánku. Neustálym pohybom sa zvyšuje aj výpar vody, takže osiky prijímajú z pôdy viac vody a v nej rozpustených minerálnych látok, než iné stromy. Odtiaľ slovné spojenie „trasie sa ako osika“.

84. ČO JE TO BABYKA?

Javor poľný.

85. ČO JE TO KLEN?

Javor horský.

86. ČO JE PLÁNKA?

Týmto slovom sa môže označovať jablň planá prípadne hruška planá, prípadne ich plody.

87. ČO JE TRNKA?

Slivka trnková – trnka.

88. ČO JE VEJMUTOVKA?

Borovica hladká – vejmutovka, nie je naša domáca drevina, pochádza zo Severnej Ameriky.

89. ČO SÚ TO ŽALUDE?

Plody dubov.

90. ČO SÚ BUKVICE?

Plody buka lesného.

91. KTORÉ STROMY RASTÚ U NÁS NAJRÝCHLEJŠIE?

Z listnatých stromov to je topoľ osikový a vrbica biela, z ihličnatých smrekovec opadavý, borovica lesná, z cudzokrajných sú to topoľ čierny, duglaska tisolistá a jedľa obrovská.

92. KTORÉ STROMY OZNAČUJEME AKO PRIEKOPNÍCKE (PIONIERSKE)?

Sú to stromy, ktoré sú nenáročné na podmienky prostredia a znášajú aj extrémne stanovištia, sú však náročné na svetlo. Toto im umožňuje prežiť všade tam, kde by iné dreviny nerástli. Na stanovište nastupujú ako prvé a odtiaľ je ich pomenovanie.

93. AKO SA ROZOZNÁVA SMREK OD JEDLE?

Jedľa má ihlice ploché, na spodnej strane s dvoma výrazne bledými pásmi prieduchov pozdĺž hlavnej žily. Po opade ihlíc zostáva na konárikú jamka a konárik je hladký. Smrek má ihlice na priereze kosoštvorcové a zo všetkých strán rovnako sfarbené. Ihlice u smreka vyrastajú na vyvýšených listových vankúšikoch, ktoré zostávajú po opade ihlíc na konárikú. Vetvička je drsná. Šišky jedle vyrastajú vzpriamene a rozpadávajú sa priamo na strome, šišky smreka sú ovisnuté, nerozpadavé a opadávajú vcelku. Jedľa má belavú kôru, smrek červenohnedú až sivohnedú.

94. PREČO SA S JEDĽOVÝMI ŠIŠKAMI NEMÔŽEME OBHADZOVAŤ?

Pretože šiška jedle sa rozpadáva priamo na strome a po nej zostáva na strome len vreteno.

95. AKO SA ROZOZNÁVA Z DIAĽKY BOROVICE LESNÁ (SOSNA) OD BOROVICE ČIERNEJ?

Borovica lesná má dva typy kôry. V dolnej časti na báze kmeňa sa vytvára pomerne hrubá hlboko ryhovaná sivohnedá borka s platničkami premenlivého tvaru, v korunovej časti vo vrchnej časti kmeňa je borka pomerne tenká šupinovitá červenohnedá až hrdzavá. Borovica čierna má kôru na celom kmeni rovnako sfarbenú – pomerne tmavú – sivú až čiernastosivú.

96. AKO ROZOZNÁME DUB LETNÝ A ZIMNÝ PODĽA LISTOV?

Obidva druhy majú listy perovito laločnaté. Dub letný má list najširší v hornej tretine, stopka je krátka, báza listu (spodný okraj listu pri stopke) je ušatá (srdcovito zakončená), žilnatina smeruje aj do lalokov aj do výrezov. Dub zimný má list najširší v strede, stopka je dlhšia a báza listu je zakončená klinovite. Žilnatina smeruje len do lalokov.

97. AKO ROZOZNÁME DUB LETNÝ A ZIMNÝ PODĽA PLODOV?

Dub letný má žalude na veľmi dlhých stopkách. Sú pomerne veľké (3-4cm) a pred dozretím sú pozdĺžne pásikované. Po dozretí pásiky miznú. Žalude sú najširšie v strede. Dub zimný má žalude menšie (2 – 3 cm), nemajú kresbu a sú najširšie v dolnej tretine – majú súdočkovitý tvar. Stopky žaluďov sú u duba zimného krátke.

98. AKO ROZOZNÁME LIPU MALOLISTÚ A VEĽKOLISTÚ PODĽA LISTOV?

Obidva druhy majú listy srdcovité, ale lipa malolistá má na spodnej strane listu v pazuchách žíl hrdzavé chĺpky a lipa veľkolistá biele chĺpky.

99. AKO ROZOZNÁME LIPU MALOLISTÚ A VEĽKOLISTÚ PODĽA PLODOV?

Obidva druhy majú plody rebrovité oriešky, u lipy malolistej sú kožovité, menšie a dajú sa roztláčiť prstami,

u lipy veľkolistej je ich menej, sú väčšie a drevnaté (nedajú sa roztlačiť v prstoch).

100. AKO ROZOZNÁME JAVOR MLIEČNY A HORSKÝ PODĽA LISTOV?

Obidva druhy majú listy proti stojné, dlaňovito laločnaté. Javor mliečny má listy rozčlenené väčšinou na 5 (3 – 7) lalokov, ktoré sú ostro hrotité, celistvo okrajové. Výrezy do listu sú oblé v tvare písmena U. Stopky listov sa vzájomne dotýkajú - spájajú. Javor horský má listy rozčlenené väčšinou na 5 lalokov (3), ktoré sú tupé s nevýrazným hrotom, na okraji sú dvojito pílkovité. Výrezy do listu sú ostré v tvare písmena V. Stopky listov sa vzájomne nedotýkajú.

101. AKO ROZOZNÁME JAVOR MLIEČNY A HORSKÝ PODĽA PLODOV?

Plody sú krídlaté dvojnažky. Javor mliečny má nažky stlačené až ploché. Odkláňajú sa pod tupým uhlom. U javora horského sa odkláňajú väčšinou pod ostrým uhlom. Nažky sú vypuklé až guľaté.

102. AKÉ LISTY MÁ JAVOR POĽNÝ?

Proti stojné, dlaňovito laločnaté. Menšie ako u mliečneho a horského. Môžu mať 3 – 5 lalokov. Laloky sú väčšinou oblé aj výrezy do listu sú väčšinou oblé. Bočné laloky sú celistvo okrajové, stredný je slabo laločnatý, zreteľne dlhší ako širší.

103. AKO SA ODLIŠUJE BREZA PREVISNUTÁ OD BREZY PLSTNATEJ PODĽA KÔRY A KONÁROV?

Podľa kôry: obe majú v mladosti kôru žltkastú až červenkasto hnedú, hladkú, vo vyššom veku bielu, odlupujúcu sa v prstencovitých pásoch, ale u brezy previsnutej sa na spodnej časti kmeňa vytvára hrubá čiernastá nepravidelne rozpukaná borka, ktorá vystupuje rôzne vysoko po kmeni, breza plstnatá má kôru na celom kmeni hladkú.

Podľa konárov: breza previsnutá má výhonky jemné, väčšinou previsnuté, plstnatá ich má vzpriamené.

104. AKO SA ODLIŠUJE BREZA PREVISNUTÁ OD BREZY PLSTNATEJ PODĽA LISTOV A PLODOV?

Podľa listov: breza previsnutá má listy kosoštvorcovité až trojuholníkovité s výrazne predĺženým hrotom, po obvode dvojito pílkovité, breza plstnatá má listy vajcovité s krátkym hrotom, pri stopke zaokrúhlené až srdcovité, po obvode jemne pílkovité.

Podľa plodov: Plodové šupiny u oboch sú trojlaločné, ale breza previsnutá má stredný lalok kratší ako bočné a krídla semena sú dva až tri krát tak široké ako samotné semeno, u brezy plstnatej je stredný lalok šupiny dlhší ako bočné a krídla semena sú približne rovnako široké ako samotné semeno.

105. AKO SA ODLIŠUJE JELŠA LEPKAVÁ OD JELŠE SIVEJ PODĽA LISTOV?

Listy jelše lepkavej sú okrúhlasté až obráteno vajcovité, na vrchole srdcovité vykrojené alebo rovné, pri stopke zbíhavé, po obvode dvojito pílkovité. V pazuchách žíl zo spodnej strany hrdzavo chlpkaté. V mladosti lepkavé.

U jelše sivej sú listy vajcovité, na vrchole hrotité, pri stopke zbíhavé až srdcovité, horné 4/5 pílkovité, spodná celistvo okrajová.

106. KORENE KTORÝCH DREVÍN ŽIJÚ V SYMBIÓZE S NITRIFIKAČNÝMI BAKTÉRIAMI?

Jelša lepkavá, jelša sivá, agát biely. Týmto drevinám sa na tenkých bočných koreňoch vytvárajú zhrubnuté hľuzky, ktoré neskôr drevnatejú. Sú vytvárané mikroorganizmami schopnými viazať vzdušný dusík.

107. AKÝ JE ROZDIEL MEDZI BREZOU PREVISNUTOU A BRADAVIČNATOU?

Žiadny, obidva názvy označujú tú istú drevinu, sú to synonymá. Breza bradavičnatá je starší názov.

108. AKO SA ODLIŠUJE BUK A HRAB PODĽA KÔRY?

Buk má kôru hladkú v rôznych odtieňoch sivej

od bezmála bielej až po ocel'ovomodrú.

Hrab má kôru hladkú, svetlo sivú až tmavo sivú farebne diferencovanú na žltkasto sivé až tmavosivé sieťovito prebiehajúce pásy.

109. Z VETVIČIEK KTORÉ STROMU SA ROBIA METLY?

Breza previsnutá (bradavičnatá).

110. Z VETVIČIEK KTORÉHO STROMU SA PLETÚ KOŠÍKY?

Vrba biela, vrba košíkárská, vrba purpurová, vrba rakytová a pod.

111. Z KÔRY KTORÉHO STROMU SA V MINULOSTI ZHOTOVOVALI PLAVÁKY NA RYBÁRSKE SIETE A ZÁCHRANNÉ PÁSY?

Kôra topoľa čierneho sa v minulosti používala na miesto korku, na výrobu rôznych predmetov, pretože má oveľa lepšie vlastnosti ako korok (po 3 mesiacoch sa obsah vlhkosti kôry zvýšil o 23 – 43%, naproti tomu u korku v rovnakých podmienkach až o 115%.

112. KÔRA KTORÉHO STROMU MÁ PODOBNÉ ÚČINKY AKO ACYLPÍRÍN?

Kôra vrby bielej aj vrby purpurovej obsahuje salicín, vhodný na farmaceutické účely. Salicín pôsobí dezinfekčne, znižuje horúčku a zmierňuje bolesti hlavy. Môže byť obsiahnutý aj v listoch a kvetoch. V minulosti sa salicín používal v oficiálnom lekárstve.

113. Z KÔRY KTORÉHO STROMU SA ROBIA KÚPELE PRI OMRZLINÁCH, POPÁLENINÁCH A NIEKTORÝCH KOŽNÝCH CHOROBÁCH?

Z kôry mladých vetvičiek (hrúbka v priemere do 10 cm) duba letného a zimného. Obsahuje kyselinu kvercetinovú a iné látky pôsobiace protizápalovo.

114. AKÉ JE REZONANČNÉ DREVO?

Drevo s pravidelnými veľmi hustými letokruhmi zo smrekov rastúcich vo vysokohorských a horských chránených polohách, je znelé, rezonuje. Toto drevo sa používa na výrobu hudobných nástrojov napr. huslí. Aj slávne „Stradivárky“ sú vyrobené z dreva smreka. Rezonančné drevo môže mať aj javor horský.

115. DREVO KTORÉHO STROMU JE NAJLEPŠIE REZBÁRSKE DREVO?

Je to drevo z lipy malolistej a veľkolistej. Ich drevo je biele, slabo ružovkasté až žltkasté, ľahké mäkké, dobre štiepatelné s málo zreteľnými letokruhmi.

116. Z KONÁROV KTOREJ DREVINY SA ROBIA PÍŠŤALKY A KORBÁČIKY?

Z víbových konárov.

117. Z DREVA KTORÉHO STROMU SA ROBILO DREVENÉ UHLIE?

Vrba rakytová, buk lesný, dub zimný.

118. Z DREVA AKÉHO STROMU SA VYRÁBAJÚ ZÁPALKY?

Topoľ osikový, smrek obyčajný.

119. Z DREVA AKÉHO STROMU SA VYRÁBALI DREVÁKY?

Breza previsnutá, pagaštan konský.

120. Z DREVA AKÉHO STROMU SA VYRÁBAJÚ ŠPÁRADLÁ?

Bršlen európsky, gaštan jedlý.

121. Z DREVA AKÉHO STROMU SA VYRÁBALI VYCHÁDZKOVÉ PALICE?

Svíb krvavý, driev obyčajný.

122. Z KTORÉHO STROMU SA ROBIA FUJARY?

Baza čierna.

123. Z DREVA AKÉHO STROMU SA VYRÁBAJÚ HUSLE?

Javor horský, smrek obyčajný.

124. Z DREVA AKÉHO STROMU SA VYRÁBAJÚ SUDY?

Dub letný, dub zimný.

125. Z DREVA KTORÉHO STROMU SA V MINULOSTI VYRÁBALI LUKY?

Tis obyčajný.

126. Z DREVA AKÉHO STROMU SA VYRÁBAJÚ HOBLÍKY?

Jaseň štíhly, hrab obyčajný.

127. DREVO KTORÉHO STROMU JE NAJLEPŠÍM „BANSKÝM DREVOM“?

Baníci na výstuže do baní uprednostňovali drevo z jedle a borovice. Toto drevo pred hroziacim závalom vydáva praskavé zvuky tým „varuje“ baníkov, aby opustili ohrozený priestor.

128. KOĽKO KILOGRAMOV STARÉHO PAPIERA ZACHRÁNI JEDEN VEĽKÝ STROM?

125 kg papiera.

129. KTORÉ DREVINY U NÁS MÔŽU VYTVÁRAŤ NA KONÁRIKoch KORKOVÉ LIŠTY?

Javor poľný, brest hrabolistý, bršlen európsky.

130. KTORÉ DREVINY U NÁS RASTÚ NAJČASTEJŠIE PRI POTOKOCH A RYBNÍKOCH?

Pri potokoch najčastejšie vrbý a jelše, prípadne čremcha, vo vyšších polohách aj jaseň a smrek, pri rybníkoch najčastejšie jelše.

131. PLODY KTORÉHO STROMU OBSAHUJÚ VIAC TUKU ORECHA KRÁĽOVSKÉHO ALEBO GAŠTANA JEDLÉHO?

Plody orecha kráľovského obsahujú asi 60% tuku, 15% bielkovín, uhľohydráty, vitamín C a iné látky, plody gaššana jedlého obsahujú 61,9% škrobu, 16,7% cukru, 5,9% bielkovín, 2,3% tuku, vitamín B a iné.

132. PLODY KTORÝCH DREVÍN SA V MINULOSTI POUŽÍVALI AKO NÁHRADA KÁVY?

Žalude duba letného a zimného, nažky jaseňa štíhleho sa pražili a varila sa z nich káva.

133. KÔRA KTORÉHO STROMU SA V MINULOSTI POUŽÍVALA AKO NÁHRADA CHINÍNU?

Jaseňa štíhleho. Okrem toho sa používala na výrobu triesla a farbenie na hnedo, modro a čierne.

134. PREČO SA V JUŽNEJ EURÓPE VO VEĽKOM PESTOVALA MORUŠA BIELA ?

Pretože jej listami sa chovali húsenice priadky morušovej. Zo zámotkov tohto motýľa sa vyrábala prírodný hodváb. V Európe bol známy chov priadky morušovej už od 16. storočia.

135. KTORÉ OVOCNÉ DREVINY SA U NÁS PESTUJÚ NAJDLHŠIE?

Pravdepodobne jabloň. Nálezy jadier sa našli už z doby kamennej.

136. OD KEDY SA U NÁS PESTUJE GAŠTAN JEDLÝ?

Tento druh na naše územie priviezli pravdepodobne Rimania, ktorí boli známi ako znalci a milovníci dobrého vína. Gaštan jedlý si cenili nie len pre chutné plody, ale hlavne pre cenné trvanlivé drevo, ktoré používali ako koly do viníc.

137. OD KEDY SA U NÁS PESTUJE VIŠŇA?

Višňa sa do Európy dostala vďaka rímskemu vojvodcovi Luculovi, ktorý ju do Talianska priviezol po víťaznej vojne s pontským kráľom Mithridatom z Malej Ázie. Luculus sa stal známym vďaka tomu, že bol veľkým znalcom a milovníkom dobrého jedla a vo svojom dome usporadúval bohaté hostiny. Odtiaľ výraz „lukulské hody“.

138. OD KEDY SA U NÁS PESTUJE BROSKYŇA A MARHUĽA?

Výpravy Alexandra Veľkého obohatili Európu o nejednu novinku, medzi prvými boli marhuľa a broskyňa. Marhuľa bola dovezená z Arménska, preto dostala vedecký názov *Prunus armeniaca*, broskyňa bola pomenovaná podľa Perzie *Persica*, napriek tomu, že jej pôvodná vlasť je Čína.

139. DREVO KTORÉHO STROMU SI NAJVIAC CENIL NAPOLEON BONAPARTE?

Orecha kráľovského. Napoleon vydal nariadenie o jeho pestovaní vo Francúzsku. Drevo bolo strategickou vojenskou surovinou, vyrábali sa z neho pažby na pušky.

140. NA KORUNE KTORÉHO STROMU ČASTO VZNIKÁ ÚTVAR NAZÝVANÝ „BOCIANIE HNIEZDO“?

Na jedli bielej. V dôsledku spomalenia výškového prírastku, bočné vetvy prerastajú vrchol a takto vzniká tzv. bocianie hniezdo.

141. KTORÝ STROM MÔŽE ZAKOREŇOVAŤ DOLNÝMI VETVAMI LEŽIACIMI NA ZEMI?

Je to smrek, môže zakoreňovať dolnými vetvami ležiacimi na zemi hlavne pri hornej hranici lesa. Takto môžu vznikáť celé rodiny smrekov.

142. KTORÉ MESTÁ U NÁS MAJÚ MENO PODĽA STROMOV?

Klenovec, Tisovec, Brezová, Vrbové atď.

143. KTORÉ DREVINY KVITNÚ NA JAR MEDZI PRVÝMI?

Víba rakytová, drieň obyčajný, lykovec jedovatý a pod.

144. NA KTOROM STROME SI VTÁCI HNIEZDO NESTAVAJÚ?

Na agáte bielom, pretože u agátu začínajú rašiť listy veľmi neskoro. Dlho zostáva holý. Hniezdo by bolo viditeľné pre dravce.

145. KTORÝ STROM NEPOSKYTUJE TAKMER NIJAKÝ TIEŇ?

Agát biely. V čase najväčšieho slnečného žiarenia sa jeho listy sklápajú smerom dohora, aby sa na najvyššiu mieru obmedzil výpar vody. Agát takto neposkytuje takmer žiadny tieň.

146. KTORÝ STROM Z NAŠICH PÔVODNÝCH POSKYTUJE NAJVÄČŠÍ TIEŇ?

Lipa malolistá a veľkolistá.

147. NA ČO SA V MINULOSTI POUŽÍVALI PLODY LIPY?

Semená lipy obsahujú olej, ktorý sa používal do olejových lúčok na svietenie.

148. KTORÉ DREVINY MAJÚ U NÁS VYSOKÚ PŇOVÚ VÝMLADNOSŤ?

Hrab obyčajný, dub letný, dub zimný, jaseň štíhly, vrbá biela, jelša lepkavá, brest hrabolistý, brest väzový, javor mliečny, javor poľný, lipa malolistá, lipa veľkolistá, agát biely – nie je pôvodný.

149. KTORÉ DREVINY MAJÚ U NÁS VYSOKÚ KOREŇOVÚ VÝMLADNOSŤ?

Topoľ osikový – osika, topoľ biely, vrbá biela, brest hrabolistý, agát biely- nepôvodný, sumach pálkový – nepôvodný.

150. KTORÉ DREVINY SÚ MELIORAČNÉ?

Tie, ktoré svojim opadom zlepšujú chemické a fyzikálne vlastnosti pôdy, kyprošť, prevzdušnenosť, urýchľujú vznik humusu. Sem patrí, hrab, lipa, jelša, buk.

151. KTORÉ DREVINY MÁVAJÚ PÁROVÉ KONCOVÉ PÚČIKY?

Pravidelne jarabina obyčajná, klokoč perovitý, orgován obyčajný, niekedy baza čierna.

152. ČO JE GRAFIÓZA?

Hubové ochorenie niektorých stromov, najčastejšie brestov a dubov. Huba *Ceratocystis ulmi* (*Graphium ulmi*) svojim podhubím upcháva cievne zväzky. Začínajú odumierať najprv koncové vetvičky, preschýna koruna. Pri veľkom napadnutí hynie celý strom. V súčasnosti bolo toto ochorenie pozorované aj u iných druhoch stromov a označuje sa ako tracheomykózne ochorenie.

153. ČO SÚ TO AUTOCHTÓNNE DREVINY

Dreviny pôvodné v danej oblasti

154. ČO SÚ TO ALOCHTÓNNE DREVINY?

Dreviny nepôvodné, prenesené do danej oblasti z iných lokalít. Môžu byť stanovištne vhodné alebo nevhodné.

155. ČO SÚ TO INTRODUKOVANÉ DREVINY?

Dreviny nepôvodné, ktoré sa našom území prirodzene nevyskytovali a boli ku nám privezené z iných krajín resp. svetadielov. Takými sú napr. borovica hladká – vejmutovka, duglaska tisolistá, tuja západná, agát biely (ich vlasťou je Severná Amerika) alebo sofora japonská, metasekvoja čínska, orech kráľovský (ich vlasťou je Ázia), pagaštan konský (pôvodný na Balkánskom polostrove) a pod.

156. ČO JE TO LESNÍCTVO?

Ľudská činnosť zameraná na hospodárenie v lesoch, ich zveľadňovanie a ochranu.

157. KTO JE TO LESNÍK?

Odborník, ktorého náplňou práce je starostlivosť o les. Stará sa o les od vyklíčenia semenáčikov zo semienok lesných stromov až po ťažbu storočných veľikánov. Súčasťou náplne práce lesníka je tiež starostlivosť o lesnú zver. Lesník musí svoj les dokonale poznať, a to nielen stromy, ale aj rastliny a živočíchy, ktoré tu žijú.

158. AKÉ SÚ TO ABIOTICKÉ ŠKODY V LESE?

Poškodenie lesa vplyvom nepriaznivých klimatických faktorov - vetra, snehu, sucha, požiarov, víchríc a pod.

159. AKÉ SÚ TO BIOTICKÉ ŠKODY V LESE?

Škody na lese spôsobené živými organizmami napr. hmyzom, hubami, zverou, myšami, baktériami, vírusmi a pod.

160. ČO JE TO DIELEC?

Priestorová jednotka na ktoré je les rozdelený pre lepšiu orientáciu pri výkone prác v lese.

161. ČO JE TO DREVINA?

Strom.

162. ČO SÚ TO DREVOKAZNÉ HUBY?

Huby poškodzujúce drevo stromov.

163. ČO JE TO ETÁT?

Objem dreva, ktorý je možné v danom období z lesa vyťažiť, napr. za rok alebo 10 rokov.

164. ČO JE TO ETÁŽ?

Vrstva lesa pozostávajúca z rastlín a stromov rovnakej výšky.

165. ČO JE TO FAUNA?

Zver.

166. ČO JE TO FLÓRA?

Rastlinstvo.

167. ČO SÚ TO FUNKCIE LESA?

Druhy úžitkov, ktoré les poskytuje ľudskej spoločnosti napr. produkčná funkcia – produkcia dreva, vodoochranná funkcia – ochrana vodných zdrojov, rekreačná a ozdravná funkcia – les miesto oddychu a športu ai.

168. ČO JE TO HOLORUB?

Jednorázové vyťaženie stromov na určitej ploche. Jeho veľkosť môže byť maximálne 3 hektáre.

169. ČO JE TO HOSPODÁRSKA ÚPRAVA LESOV?

Lesnícka činnosť zameraná na plánovanie hospodárenia v lesoch na obdobie desať rokov s cieľom zabezpečiť rast kvalitných, stabilných lesných porastov, trvalosť existencie a produkcie lesa.

170. ČO JE TO KALAMITA?

Zničenie rozsiahlych plôch lesných porastov vplyvom biotických alebo abiotických škodlivých činiteľov, ktorá má za následok vyvrátené, polámané a odumierajúce stromy.

171. ČO SÚ TO KATEGÓRIE LESOV?

Rozdelenie lesov podľa funkcií, ktoré majú zabezpečovať.

1. hospodárske lesy - prevažne určené na produkciu dreva, pri zohľadnení i ostatných mimoprodukčných funkcií,

2. ochranné lesy - plnia ochranné funkcie (protieróziu, protilavínovú, pôdoochrannú, a pod.)

a **3. lesy osobitného určenia** - s úlohou chrániť a zlepšovať životné prostredie (lesy národných parkov, kúpeľné lesy, lesy určené na výskum, vodohospodárske a pod.).

172. ČO JE TO KULTÚRA?

Mladý porast lesných drevín založený umele sadbou alebo sejbou.

173. ČO JE TO LES?

Lesný ekosystém, prírodné spoločenstvo tvorené rastlinnou, živočíšnou zložkou, stromami a zložkou neživej prírody.

174. ČO JE TO LESNATOSŤ?

Podiel plochy lesa k celkovej rozlohe štátu alebo územného celku.

175. ČO JE TO LESNÁ ŠKÔLKA?

Miesto slúžiace na umelé vypestovanie mladých stromčekov – sadeníc.

176. ČO JE TO LHP?

Lesný hospodársky plán je záväzný predpis, podľa ktorého musí vlastník svoje lesy obhospodarovať. Je platný na desať rokov. Je v ňom zhodnotený súčasný stav lesa a návrh opatrení a prác, ktoré je treba v lese vykonať.

177. ČO JE TO LESNÝ PORAST?

Les na určitej ploche.

178. ČO JE TO LESNÝ SKLAD?

Miesto, na ktorom sa sústreďujú drevo z vyťažených stromov a triedi sa podľa kvality.

179. ČO JE TO MLADINA?

Mladý lesný porast, rastová fáza s výškou stromov nad 1,3 m a hrúbkou do 5 cm.

180. ČO JE TO MONOKULTÚRA?

Lesný porast, tvorený jedným druhom dreviny, ktorý vznikol umelou obnovou a vyznačuje sa približne rovnakou hrúbkou a výškou dreviny.

181. ČO JE TO OBNOVA LESA?

Proces nahradzovania starého lesa novým.

182. ČO JE TO OCHRANA LESA?

Opatrenia pred biotickými a abiotickými škodami.

183. ČO JE TO PESTOVANIE LESA?

Všetky činnosti a pracovné postupy súvisiace s pestovaním kvalitného lesného porastu.

184. ČO JE TO PRALES?

Les rastúci a vyvíjajúci sa dlhodobo bez zásahu človeka.

185. ČO JE TO RÚBANISKO?

Plocha lesa, ktorá vznikla po vyťažení dospelých stromov.

186. ČO JE TO VYŤAHOVANIE A PRIBLIŽOVANIE DREVA?

Sústredovanie (premiestnenie) dreva z porastu na lesný sklad.

187. ČO JE TO PRIRODZENÉ ZMLADENIE (OBNOVA) LESA?

Vznik nového lesa vyklíčením a odrastením semenáčikov z opadnutého semena bez zásahu človeka.

188. ČO JE TO ROVNOVEKÝ PORAST?

Les zložený z drevín rovnakého veku.

189. ČO JE TO ROVNORODÝ PORAST?

Les zložený z drevín rovnakého druhu, výšky a veku.

190. ČO JE TO SEMENÁČIK?

Mladá rastlinka, ktorá vzišla zo semena.

191. ČO JE TO SADENICA?

Malý stromček vypestovaný v lesnej škôlke.

192. ČO JE TO ŤAŽBA?

Práce súvisiace s vypílením stromov a spracovaním a odvozom dreva z porastu.

193. ČO JE TO ÚMYSELNÁ ŤAŽBA?

Plánovaná ťažba realizovaná po dosiahnutí určitého veku lesného porastu.

194. ČO JE TO NÁHODNÁ – NEPLÁNOVÁ ŤAŽBA?

Ťažba dreva spôsobená vplyvom škodcov - kalamitou.

195. ČO JE TO UMELÁ OBNOVA?

Založenie nového lesa vysadením sadeníc stromčekov vypestovaných v lesnej škôlke.

196. ČO JE TO VYVETVOVANIE?

Zbavovanie stromu vetví.

197. ČO JE TO VYŽÍNANIE?

Odstraňovanie buriny na rúbanisku v blízkosti vysadených stromčekov.

198. ČO JE TO ZALESŇOVANIE?

Vysádzanie mladých stromčekov – sadeníc na plochu rúbaniska.

199. ČO JE TO HORÁREŇ – LESOVŇA?

Príbytok lesníka na okraji lesa.

200. ČO JE TO PREČISTKA, PREREZÁVKA A PREBIERKA?

Výchovné zásahy v poraste v určitom veku s cieľom výchovy stabilných a kvalitných stromov.

Stredná lesnícka škola v Banskej Štiavnici

Stredoškolské štúdium:
Lesnícka prevádzka, Krajinná ekológia

Vyššie odborné štúdium:
Lesníctvo a lesnícky manažment

Študijný predmet: Sokolarstvo

Vodičské oprávnenie:
osobný a nákladný automobil, traktor

Botanická záhrada

Školské lesy
poľovačky, chov koní

Domov mládeže

Certifikácia štúdia. Škola môže na požiadanie svojim absolventom vydať medzinárodný certifikát, platný v krajinách EÚ, o absolvovaní príslušnej formy štúdia – stredoškolské, vyššie odborné štúdium

Učebné praxe: Nórsko, Nemecko, Poľsko

STREDNÁ LESNÍCKA ŠKOLA V BANSKEJ ŠTIAVNICI
Akademická ul. č. 16
969 26 Banská Štiavnica
č.t.: 045/691 11 312
fax: 045/692 08 50
email: forestryschool@pobox.sk, sls1@post.sk
www.slsbs.edu.sk

Vydavateľ • Národné lesnícke centrum,
Ústav lesníckeho poradenstva a vzdelávania Zvolen, 2007

Autori • Ing. Veronika Dudíková,
Ing. Jana Lehocá, Ing. Andrea Melcerová

Grafický dizajn • Mária Gálová

Recenzent • Ing. Katarína Gáliková

Sadzba a tlač • Národné lesnícke centrum, Oddelenie reprografie